Pélé Yoets

Zivoug - Zayin

זו מצות האב על הבן כשיגיע להיות בן שמונה עשרה ולכל היותר לבן עשרים לזוג לו אשה. וידוע מאמר רבותינו ז''ל (קדושין כט, ב) שעד עשרים שנה יושב הקדוש ברוך הוא ומצפה מתי ישא אשה, מכאן ואילך אומר תפחנה עצמותיו. ועוד אמרו (שם) שכיון שעברו עשרים שנה ולא נשא, כל ימיו בהרהורי עברה. ואוי לו לאב שהוא אכזר על בניו וגורם להם רעה גדולה כזו. וכל כי הא אין הבן חיב בכבוד אביו, ויהא עז כנמר להיות תובע בפה בדרך כבוד על ידי אחרים ולבקש מנוח אשר ייטב לנפשו, וגדולה עברה לשם שמים. וכל שכן שאם הבן ברשות עצמו, שחובה מטלת עליו למהר לשא אשה ולא יעשה שקר בנפשו. ואם איש עני הוא ואין ידו משגת לפרנסת אשה ובנים ומתוך כך אין מי שירצה להזדוג עמו, על כל פנים כל אשר בכחו לעשות יעשה, ויבקש איזו עניה אפלו אינה מכנסת לו כלום, ויבטח בשם ה' שבשכר זאת יריק לו ברכה. ואפלו אם היא שחרה וכעורה שקר החן והבל היפי ומצות ה' ברה היא תעזרנו להוליד בנים אנשי צורה. ואם לא ימצא בעירו, ילך מעיר לעיר וממדינה למדינה, ויסיר מסוה הבושה לבקש אשה כי היא אבן הראשה לגדר ערוה וסדר קדשה:
וגם על הבת צוו רבותינו ז''ל (כסחים קיג, א) ברתך בגרה שחרר עבדך ויהבה לה. ואשרי האיש שישמע לדברי חכמים. אבל אין הדבר מסור ביד האדם, שאינו יכול למסרה ביד נבל ובליעל, ואל ילך בגדולות לבקש איש אמיד בנכסים, אלא אפלו אם לא ימצא אלא איש עני צנוע ומעלי הולך בתם בדרך טובים מהור ימהרנה לו וברכת ה' היא תעשיר. וידוע גם כן מאמרם

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ז''ל שאמרו (פסחים מט, א) לעולם ימכר אדם כל אשר לו וישיא בתו לתלמיד חכם. וגם כן אמרו (ב''ב ק, ב) הנושא אשה יבדק באחיה, שרב הבנים דומים לאחי האם ומבטח לו שבניו תלמידי חכמים. ומי שאין עיניו טרוטות, בעיניו יראה שבחה של תורה, כי ממרחק תביא לחמה וירבה כבוד ביתו ונותנת לו אחרית ותקוה טובה וחיי נחת יחיה, כי בודאי מי שהוא תלמיד חכם מקים דברי חכמים שאמרו (ב''מ נט, א) אוקירו לנשיכו, ואוהבה כגופו ומכבדה יותר מגופו ועובר על פשע משום שלום בית ואינו מקפיד בתוך ביתו וכדומה, כמה מעלות טובות לתלמיד חכם ועל הכל דפלגא בהדה. נמצא מה טוב חלקה בעולם הזה ומה נעים גורלה לעולם הבא. לא כן הנותן בתו לעם הארץ, אף אם הוא עשיר, אין גופו ממון, וזמנין שאבד העשר ההוא וכל מום בו ורמס וטרף וקלל והיא מר לה ומרה תהיה באחרונה:

הנה כי כן, האיש שהוא בר דעת בעיניו יראה ולבבו יבין זאת לא יתן עיניו בממון, ויבחר לו אנשים חכמים יראי אלקים אפלו רלקנים שבהם בממון, טוב פת חרבה ושלוה בה מבית מלא זבחי ריב (משלי יז א). וגם כן אמרו (יבמות סג! א) נחת דרגא נסב אתתא. ושומע עצת חכמים (שם יב טו) ישכן בטח. ומצות לשמע דברי חכמים ראויה היא שתגן שיהא זווגן עולה יפה: והן אמת כי מה' אשה לאיש וארבעים יום קדם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני (סוטה ב, א). ומכל מקום כבר אני עני תרצתי על זה וכיוצא בה שכמדמה ששלשה מיני גזרות יש, אחד שגוזרין עליו שתבוא אליו טובה ולא תאנה אליו רעה, ואז תבוא לו הטובה על כרחו על דרך שפרשו אף מרומם. שני שגוזרין עליו גז, רה רעה ונכתב ונחתם ואז אין מציל. שלישי שגוזרין עליו שיבוא לו כפי בקשתו וכפי השתדלותו. אי לזאת למחש בעי שמא הוא מכת שלישית שאמרנו, וכל אשר בכחו לעשות יעשה וימכר כל אשר לו לקנות חלק טוב בגורלו, אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה (שיר השירים ח ז) כך היא

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

החובה:
ובכלל האמור שאם נדרו לתן לו מאד מהר ומתן ומטה ידם, או שאין רוצים לתן לו לא מפני זה יעכב הזווג או יפרידנו, אלא יאמין בה' ויבטח לו כי הוא הנותן לכל אחד הראוי לו מידו הרחבה, מרבה מדה טובה. ויפה שעה אחת שיקדים וינצל מן העברה שהיא כחרב חדה מאוצר כל כלי חמדה. ולהיות שידוע דברי הזהר הקדוש שלפעמים עונותיו ילכדונו את הרשע ונושא אשה שאינה הוגנת לו ושאינה בת זוגו, וסוף בהגיע עת להשיב אבדה לבעלים יש נספה בלא משפט ודוחין נפש מפני נפש. וגם כבר מלתא אמורה שלפעמים הגזרה היא סד שיהיה הדבר תלוי בתפלה ולפי ההשתדלות והחריצות כך יזמינו לו אשה טובה. וידוע שכשרות האדם ועבודתו להשם יתברך על הרב שהולך אחר עצות אשתו, ואם זכה עזר, לא זכה כנגדו (יבמות סג א). הנה כי כן ראוי להקדים תפלה לצרה, וכל בחור ובתולה יראי ה' יסדרו תפלתם, וגם אב על זרעו ישפך נפשו לפני ה' שיהא זווגם עולה יפה, וגם לזאת אניף ידי וסמכתיה בבית תפלותי בסיעתא דשמיא:
והנה בענין הזווג ידוע שהיא מצוה ממצוות דאוריתא (עיין כתובות מז א) דכתיב (שמות כא י) ועונתה לא יגרע. לזאת יכון האדם ויכלכל דבריו במשפט על פי התורה כמפרש בספרים ויחזר על הדינים כפעם בפעם. ואשרי איש שיזהר שיהא עונתו משבת לשבת אחר חצות, אמנם בזה הכל לפי מה שהוא אדם ולפי מה שרואה שאשתו משתוקקת אליו מרציא ארצויי קמה, שעל זה אמרו (נדרים כ ב) דהוין לה בנים יודעי בינה. ועל כל פנים לא יגרה יצר הרע בעצמו ולא יתן לנשים חילו. וידוע מה שכתב הרמב''ם ז''ל (הל' דעות פ''ד הי''ט) שתשעים ותשעה מתים מחמת רב תשמיש ואחד בדרך ארץ. ומאחר שאין אשה אלא לבנים (תענית לא א כתובות נט, ב) וכל שלמות הולד במדות ובדעות תלוי בזמן הזווג ובכונת הזווג, אי לזאת לו בכח ולו בחיל יגבר איש לקים מצותו דבר בעתו ויתאמץ במצותו איש

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ואשתו לחשב מחשבות טהורות זכות וברות, וזר לא יקרב במחשבותם שום מחשבה זרה, כי קרוב הוא להיות בעילתו בעילת זנות ונפש הם חובלים ובנים זרים ילדו רעים וחטאים וטפשים בנים משחיתים כל מום בם. ומה יתאונן אדם חי כשיש לו תרבות רעה בתוך ביתו גבר על חטאיו שהוא גורם רעה לעצמו. וזו רעה חולה ואכזריותא גדולה יותר משוחטי הילדים, ואם היו יודעים הבנים שהוא גרמא להם בנזיקים היו צועקים מרה עליו באמר, למה עכרתנו ובעון חוללתנו. וכי ישאו את עונם, אב ואם נוטלים חלק בראש, כי הם אבות הטמאה ואין על הבנים כל כך אשמה, כי מאחר שהיסוד רעוע והשרש רע והקלפה בנפש לוטה מה יעשה אותו הבן ולא יחטא, כי נפש רשע אותה רע, וצריך עמל וטרח ויגיעה רבה כלי האי, ואולי יוכל להפך טבעו ומזגו הרע:

לא כן לקדושים המקימים מצותם בקדשה ובטהרה כדת מה לעשות, אוכלים פרות בעולם הזה שישמחו ביוצאי חלציהם בהיות פרים קדש הלולים, אנשים חכמים ונבונים, שלמים במדות ובדעות, מלאים דעת ויראת השם, שאין שמחה לאיש בעולם גדולה מזו ויתנו מעדנים לנפשם לעולם הבא. מה נדבר ואין הפה יכול לדבר רעת האדם שאינו נזהר להתקדש בשעת תשמיש, ורב טוב למי שהוא נזהר, אחד אנשים ואחד נשים, שיהא זרעם זרע קדש זרע אנשים. הנה כי כן יזהר כל איש ויזהיר את אשתו ואת בניו ובנותיו ואת כל הסרים למשמעתו באזהרה גדולה, וירים כשופר קולו לפני חילו, אל יבוש ואל יכלם מלדבר בדברים שבין איש לאשתו לכבוד אל וקדשתו ויצוח כי כרוכיא באמר חוסו על קונכם ועליכם ועל נפשות יוצאי חלציכם והזהרו מאד, חזקו ואמצו להתקדש בשעת תשמיש: והחי יתן אל לבו (קהלת ז ב) באותו פרק, רצוני לקים מצות בוראי דוקא ולא להנאתי, רק כל מעשי לתקן הדברים בשרשן במקום עליון, כי הדברים עתיקים, אשרי ילוד אשה שזוכה לעשות לתקן דברים העומדים ברמו של עולם, ומי שהוא קדוש

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ומשרתיו קדושים מסתכל מתי יבוא טפה שהצדיק נוצר ממנה כמו שאמרו (נדה לא, א) על פסוק (במדבר כג י) ומספר את רבע ישראל. ומי יתן והיה שיהא זרעי זרע קדש. או יאמר בפה שתשמע גם אשתו ותתן גם היא דעתה לכך, אב הרחמן תן לי זרע קדש זרע אנשים דומים לאברהם יצחק ויעקב וכו' ור' פלוני ור' פלוני. ויכון שהוא מקים המצוה על דעתם ועל כונתם וסומך עליהם. ויחשב שכך לו להזדוג עם אשתו, כמו למסר נפשו למיתה על קדוש השם:

וידוע שצריך לרחץ ידיהם קדם תשמיש אם הוא אחר שנה. ומה טוב שלאחר שירחת ידיו יסדר תפלתו קדם זווגו ויאמר, לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה וכו', ובסיעתא דשמיא גם זאת אסמכנה בבית תפלתי. וכתבו ז"ל שטוב לכון באותו פרק בצרופי שדי. ואני אומר שטוב לכון בפסוק שמע ישראל בכל כונותיו ופרשת ואהבת. ישמע חכם ויוסף לקח העמק והגבה למעלה לאהבה את ה' ולדבקה בו. וגם ימסר וילמד את אשתו שתעשה לו קדם תשמיש הסימנים שמסר יעקב לרחל, דהינו שתאחז לו בהן רגלו הימני ובהן ידו הימני ואליון אזנו הימנית, ואחר יקרב אל אשתו בקדשה ובצניעות גדולה כדין וכהלכה. ואחר תשמיש יחזרו וירחצו ידיהם, וישפך מים צלולים סביב מטתו זהו דרך ישרה להוציא זרע ר"ב. כזאת וכזאת יזהר ויזהיר על בחוריו, ואשרי בניו אחריו:

והנה הגדר הגדול לחשב מחשבות טהורות, שתהא דעתו צלולה באותו פרק, ולא יהא מטמטם בשנה, כי אז לבו בל עמו וחושב מחשבות זרות והרהורים רעים כחולם חלום, ועל זה נאמר (משלי יט ב) גם בלא דעת נפש לא טוב. ועל כן אני אמרתי שבלילות הקצרות וחושש שלא יהא נעור בלילה, או אם יעור יהא מטמטם בשנה כל כי הא זריזין מקדימין, ויותר טוב שיקים מצותו בתחלת הלילה, ומאחר שכונתו רצויה לשמים גם מעשיו יהיו רצויים, שהרי אמרו (נזיר כג, ב) גדולה עברה לשמה. וכתבו בספרים שעקר תקון הולד תלוי במחשבת האשה, באפן שאף

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

אם הוא יהיה נזהר אם היא לא תזהר צדיק מה פעל, לכן לא יעבר מלהזהירה ולהזכירה מעת לעת בכל עונה על פתגם דנא. וגם יזהרו איש ואשתו שיבדקו עצמם יפה ואל יהיו נצרכים לנקביהם באותו פרק, כי זה גורם שיהיו הילדים משתינים מטותיהם. וגם יזהרו שלא יהא בטנם צבה ומלאה אכילה, שגורם לילד טפשות וסכלות וינהגהו בכבדות ועצלות. הן אלה קצות דרכי המישרים ארחותם ארח צדיקים, ישמע חכם ויוסף לקח ולו יהיה הזרע דכים צדיקים ורב טוב לאבות ולבנים:
והן בכלל כדי שיהא זרעו זרע קדש שיזהר וישמר מבני תשע מדות שמנו חכמים (נדרים כ ב) שנאמר עליהם (יחזקאל כ לח) וברותי מכם המרדים והפושעים בי. וכן יזהר מלשא אשה שאינה הוגנת, ויבדק מאד על ידי קרובותיו ויחקר בשבע חקירות עד אשר ידע מה טיבה ומה טבעה, כי באמת אמרו (יבמות סג, א) מתון נסב אתתא, כי אין זה חלוק או טלית שאם לא ישר בעיניו יפשטנו ויחליפנו. לכן מאד יפקח עיניו עד אשר לא יבואו ימי הרעה ומכה אנושה מר ממות את האשה. ולא ישא אשה שאינה הגונה לשם ממון, שהוא כלה ואבד כעשב ואשו לא תכבה.
ומאחר שבכלל התשע מדות הם בני שנואה, הנה כי כן ראוי לכל איש שלא יזוג זווג לבניו ולבנותיו, כי אם על פי ידיעתם ורצונם הטוב, וכל כי הא סימנא מלתא, אם מה' יצא הדבר והיא בת זוגו עצם מעצמיו יקריב את עצמו והיתה עמו בשלום ובמישור:
ומכלל האמור הוא גם כן שלא ישא אלמנה, שאינה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי. וקרוב הדבר שתהא דעתה על בעלה הראשון ונמצא כמה דעות במטה ומה גם אם הראשון נוח לה והשני קשה הימנו, שבודאי לא תשכח אלוף נעוריה ואת השני תבוז לו בלבה. ומה גם שאמרו בזהר הקדוש שהנושא אלמנה הוא נכנס בסכנה גדולה כמשליך עצמו לשוט בים הגדול, ולכן מי האיש הירא אלמנה וגרושה לא יקח כי אם בתולה, זולת אם הוא בא בימים או שאינו מוצא לקח בתולה

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

לא יתבטל מפריה ורביה, אלא יקח מאשר תמצא ידו, והן הם מפלאות תמים דעים, וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים:

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions